

IX. grantová výzva Nadace Sirius

A) ÚVOD

Grantové výzvy Nadace Sirius vychází ze zásad nadace a dále z priority nadace podporovat systematická a preventivní řešení.

Nadace Sirius shledává primární prevenci ohrožení dítěte jako zásadní téma v oblasti péče o ohrožené děti, proto jí věnuje velkou část ze své činnosti (viz <http://nadacesirius.cz/projekty/primarni-prevence>). Primární prevence ve svém skutečném smyslu „předcházení problému“ může zabránit vzniku celé řady ohrožujících situací, jejichž pozdější řešení může být velmi složité, dlouhodobé a nákladné.

Podíváme-li se na problematiku optikou vývoje dítěte, je zřejmé, že čím dříve je podchycen potenciální problém, který může mít vliv na vývoj dítěte, tím větší je pravděpodobnost, že se tento vliv neprojeví. Proto náš zájem směřuje k včasnému podchycení případného ohrožení dítěte již v prenatálním období nebo bezprostředně po jeho narození. Samotné těhotenství je pro ženu náročným obdobím, a to jak po fyzické, tak psychické stránce. Pokud se navíc matka nachází v tíživé situaci, je pro ni podpora a pomoc v některých případech nezbytná. Ideální je situace, kdy je matka schopna nalézt podporu a pomoc ve svém přirozeném prostředí. Ne vždy je však okolí budoucí matky dostatečně citlivé k jejím problémům nebo schopné jí tyto problémy pomoci řešit.

Tato grantová výzva je zaměřena na včasnou detekci a pomoc těhotným ženám a ženám krátce po porodu, které jsou vystaveny zvýšenému riziku, s cílem primárně zabránit případnému umístění dítěte do ústavní péče, a vytvořit vhodné podmínky, které matce umožní zajistit zdravý bio-psycho-sociální vývoj jejího dítěte.

I. TÉMA GRANTOVÉ VÝZVY

Včasná podpora a pomoc ohroženým těhotným ženám s cílem vytvoření vhodných podmínek pro optimální vývoj jejich dětí.

II. CÍL GRANTOVÉ VÝZVY

- Včasná detekce a pomoc ohroženým těhotným ženám s cílem vytvoření vhodných podmínek pro optimální vývoj jejich dětí.
- Nalezení a pilotní ověření nových forem včasného záchytu a pomoci ohroženým těhotným ženám, včetně vyhodnocení úspěšnosti těchto metod.

III. CÍLOVÁ SKUPINY PODPORY

Těhotné a matky s dětmi do 3 měsíců věku dítěte v nepříznivé životní situaci.

Těhotné a matky s dětmi do 3 měsíců věku dítěte ohrožené domácím násilím.

Těhotné a matky s dětmi do 3 měsíců věku dítěte s problémem se závislostí.

Těhotné a matky ve věku do 19 let s dětmi do 3 měsíců věku dítěte.

Těhotné a matky se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním s dětmi do 3 měsíců věku dítěte.

Těhotné a matky s duševní poruchou s dětmi do 3 měsíců věku dítěte.

B) VÝCHODISKA

I. POPIS SITUACE

V České republice se děti ve věku do tří let, které se ocitnou mimo svoji rodinu, umísťují do ústavní nebo rodinné péče. Souhrnné detailní statistiky, které by ukázaly počty dětí umístěných do náhradní rodinné péče, nejsou k dispozici, stejně tak jako detailní rozbor důvodů, proč byly tyto děti do náhradní péče umístěny. Existují pouze dílčí statistiky. Jednou z nich je sledování počtu dětí umístěných do dětských domovů pro děti do tří let a dětských center, kterou pravidelně zveřejňuje Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (dále ÚZIS). Z těchto statistik je zřejmé, že se každoročně umísťuje do ústavní péče okolo 1,5 tisíce dětí ve věku od 0 do 3 let, což považujeme v dnešní době za značně vysoký počet (tabulka č. 1).

Podíváme-li se detailně na důvody přijetí těchto dětí do ústavní péče, zjistíme, že v průměru 70% dětí je umísťováno z důvodů, které souvisí s kompetencemi rodiče a jeho schopnostmi vytvořit vhodné podmínky pro péči o dítě v rodině. Vycházíme tedy z hypotézy, že v případě, kdy tito rodiče dostanou adekvátní podporu a pomoc, budou schopni se o své dítě postarat ve svém rodinném prostředí a šance na život v rodinném prostředí se u těchto dětí, které jsou dnes umístěny v ústavní péči, výrazně zvýší.

Tabulka č. 1: Počty dětí a důvody přijetí dětí do dětských domovů do 3 let a dětských center v časovém trendu:

Rok	Počet přijatých dětí		Počet dětí celkem k 31.12.	Důvody přijetí					
	celkem	na základě souhlasu rodičů		Zdravotní		Zdravotně-sociální		Sociální	
				počet	%	počet	%	počet	%
2007	1741	1097	1407	572	32,9	347	19,93	822	47,21
2008	1981	1213	1418	595	30	347	17,52	1039	52,45
2009	1966	1241	1391	649	33	359	18,26	958	48,73
2010	2077	1349	1513	743	35,8	380	18,3	954	45,93
2011	2131	1383	1428	958	45	440	20,65	733	34,4
2012	1932	1233	1397	881	45,6	345	17,86	706	36,54
2013	1740	1207	1233	701	40,3	425	24,43	614	35,29
2014	1606	1146	1213	567	35,3	487	30,32	552	34,37
2015	1666	1212	1174	567	34	531	31,87	568	34,09
2016	1559	1266	1037	489	31,4	520	33,35	550	35,28
2017	1490	1172	922	546	36,6	361	24,23	583	39,13

Vysvětlivky k Tabulce č. 1 - Důvody k přijetí (podle Ministerstva zdravotnictví):

zdravotní - zejména nutnost trvalé či dlouhodobé speciální ošetrovatelské péče (dítě s kombinovaným handicapem, tracheostomií, vyžadující dlouhodobou oxygenoterapii, použití sond, aj.), potřeba dlouhodobé intenzivní rehabilitační

péče, diagnostika a léčba dětí s rizikovou anamnézou (sy. týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte, abusus návykových látek u matky, sy. opuštěného dítěte, aj.), diagnostika pro stanovení zdravotní a sociální prognózy dítěte (před umístěním např. do náhradní rodinné péče), nemoc či hospitalizace rodičů, infekční onemocnění v rodině, respitní a úlevná péče;

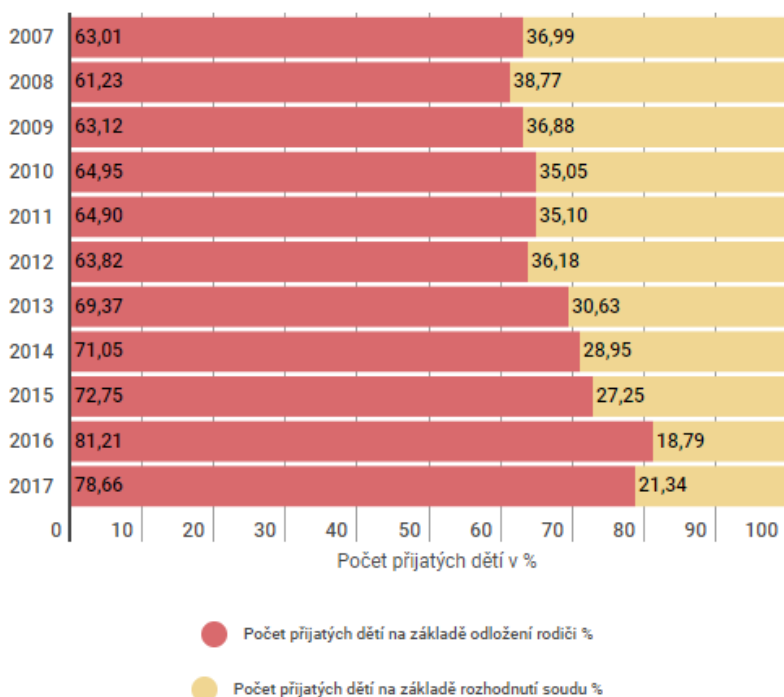
zdravotně-sociální - zejména každá situace, kdy dítě pro své postižení - handicap, nemůže vyrůstat v rodině, i když nevyžaduje výše uvedenou speciální ošetrovatelskou péči (půjde zpravidla o děti umístěné resp. odložené rodiči právě pro jejich postižení); případně zácvk rodičů před propuštěním dítěte;

sociální - zejména okamžitá pomoc dítěti a rodině v tíživé sociální situaci nebo jiný důvod přijetí dítěte považovaného za zdravé, které nevyžaduje žádnou diagnostickou či terapeutickou lékařskou a ošetrovatelskou péči (rodiče ve výkonu trestu, dítě před umístěním do náhradní rodinné péče, rozvrat v rodině aj.) U těchto dětí bude zpravidla vydáno předběžné opatření nebo nařízena ústavní výchova.

Další důležitá skutečnost, která vyplývá se statistik ÚZIS, je evidentní na grafu č.1.

V posledních letech trvale narůstá počet dětí, které byly do dětského domova do 3 let nebo dětského centra umístěné na žádost svého rodiče. Jde o situaci, kdy rodič sám vyhodnotí a z vlastní vůle odkládá svoje dítě do ústavní péče z nejrůznějších důvodů.

Graf č. 1: Právní aspekty přijetí dětí do dětských domovů pro děti do 3 let věku a dětských center:

Domníváme se, že v současném systému služeb pro rodiny a děti v České republice neexistuje dostatečná podpora a pomoc pro ohrožené těhotné ženy, které jsou vystaveny rizikovým faktorům. Současná síť služeb a její kapacita, malé povědomí o možnostech existující podpory a v některých případech také nízká motivace těhotných matek k vyhledání pomoci, způsobují, že ohrožená těhotná žena nedostává adekvátní podporu a péči vůbec nebo ji získá příliš pozdě.

Potřebnost rozšíření sítě služeb pro ohrožené těhotné matky potvrdila rovněž Analýza inovativních postupů a služeb pro rodiny a děti v České republice 2017, [http://www.pravonadetstvi.cz/files/files/Analýza-inovativnich-postupu-a-sluzeb-pro-rodiny-a-deti-v-Ceske-republice\(2017\).pdf](http://www.pravonadetstvi.cz/files/files/Analýza-inovativnich-postupu-a-sluzeb-pro-rodiny-a-deti-v-Ceske-republice(2017).pdf) .

C) ZAMĚŘENÍ GRANTOVÉ VÝZVY

- Návrhy a ověření možnosti včasného zachytu ohrožených těhotných žen, nalezení vhodných forem jejich dočasné podpory a motivace k řešení problémů včetně zvyšování rodičovských kompetencí a případné zprostředkování návazných podpůrných služeb včetně vyhodnocení úspěšnosti.
- Vypracování postupů, metodik a nástrojů k včasné detekci ohrožených těhotných žen a nastavení procesů včetně zasíťování.
- Navázání spolupráce s odborníky/organizacemi v místě detekce a návrhy na zavedení tohoto systému pomoci do praxe.

Dočasná podpora zahrnuje pouze krátkodobé služby, jejichž cílem je zorientování těhotné/matky v její situaci, podpora a aktivizace k hledání vnitřních zdrojů, motivace k případnému řešení vzniklé situace, zprostředkování pomoci a v případě potřeby nasměrování na dlouhodobou péči.

Grantová výzva není zaměřena:

- na službu spojenou s rozhodováním těhotné ženy ohledně možného ukončení těhotenství,
- na služby dlouhodobé péče a podpory (služby sanace),
- na včasnou detekci dětí se ZP,
- na standardní služby rané péče,
- na oblast sociální bydlení.

D) ZÁKLADNÍ PRINCIPY PODPOROVANÝCH PROJEKTŮ V RÁMCI GRANTOVÉ VÝZVY

Systémová řešení: podpora trvalé změny nebo zlepšení systému v oblasti pomoci dětem, nikoliv řešení jednotlivých případů. Podpořené projekty se stanou pilotními projekty, jejichž výstupy budou dále šířeny a mohou být využity při formulaci návrhu změn současného stavu systému.

Prevence: zaměření se na opatření preventivní, která odstraňují příčiny či snižují pravděpodobnost výskytu negativních situací, nikoliv jen zmírnění následků těchto situací. Podporujeme tedy takové projekty, které řeší příčiny problémů a ne jejich důsledky.

Inovativní: podpora nových postupů a řešení na základě nejaktuálnějších odborných poznatků dané oblasti.

Profesionalita: odborná znalost dané problematiky, předpoklady žadatelů pro udržitelnost a rozvoj předloženého řešení.

Spolupráce: nalezené řešení problematiky by mělo vycházet ze vzájemné spolupráce NNO a státních institucí a ve své komplexnosti by mělo provázat aktivity sociálně právní a vzdělávací. Cesty k řešení problematiky by měly vznikat v úzké spolupráci s odborníky, na přípravě metodiky projektu by se měli podílet sociologové, učitelé, psychiatři, lékaři, kteří mají s tématem předchozí zkušenosti.

D) GRANTOVANÝ OBJEM FINANČÍ A DOBA REALIZACE

Celkový grant k přerozdělení: **až do výše 20 000 000,- Kč.**

Maximální výše podpory jednomu projektu není stanovena.

Doba realizace projektu není omezena.

Zahájení projektu nejdříve 1. 7. 2019.

E) ČASOVÝ HARMONOGRAM GRANTOVÉHO ŘÍZENÍ

	2018		2019						
	Listopad	Prosinec	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec
Výzva	5.11.								
Termín pro zasílání dotazů	25.11.								
Zveřejnění odpovědí na webu Nadace	29.11.								
Registrace žadatelů	5.11.-10.12.								
Uzávěrka žádostí 1. kola		19.12. v 13 hod							
Vyhlášení výsledků 1. kola				28.2.					
Uzávěrka žádostí 2. kola					18.3. v 13. hod				
Prezentace projektů					28.-29.3.				
Vyhlášení podpořených projektů							1.5.		
Zahájení projektů									1.7.

F) REGISTRACE A JEJÍ POTVRZENÍ, ZPŮSOB DORUČENÍ ŽÁDOSTI

K účasti v grantovém řízení je nutné se registrovat v termínu od 5. 11. do 10. 12. 2018 v systému pro grantová řízení Nadace Sirius na <https://granty.nadacesirius.cz/#registrace>. Každému žadateli bude emailem zasláno oznámení o úspěšné registraci. Po úspěšné registraci je možné podávat žádost o grant. Žádosti o grant budou podávány prostřednictvím elektronického vkládání žádostí do systému pro grantová řízení Nadace Sirius na <https://granty.nadacesirius.cz>. Uzávěrka podání žádosti prvního kola je dne 19. 12. 2018 v 13:00 hodin. Pro odeslání žádosti je rozhodující datum a čas nahrání žádosti.

I) FORMÁLNÍ POŽADAVKY ŽÁDOSTI O GRANT

Nadace Sirius provádí dvoukolové hodnocení; pro první a druhé kolo jsou rozdílné formuláře; nedílnou součástí hodnocení žádostí, které postoupily do druhého kola, je prezentace projektů sloužící k doplnění informací a ujasnění finálního hodnocení.

V rámci prvního kola je možné v definovaném termínu klást doplňující otázky k vyhlášenému grantovému řízení; všechny dotazy a odpovědi budou zveřejněny v daný termín na webových stránkách Nadace Sirius viz. bod M) Komunikace se žadateli.

I. kolo:

- vyplněný formulář „Žádost o grant“
- vyplněný formulář „Harmonogram projektu“
- vyplněný formulář „Rozpočet projektu“

- přílohy:
 - doklad o oprávnění osoby, která bude jménem žadatele jednat, a to v podobě pověření statutárním orgánem žadatele;
 - úředně ověřené potvrzení o registraci žadatele v příslušném rejstříku;
 - doklad o přidělení IČ (pokud nevyplývá z potvrzení o registraci v příslušném rejstříku);
 - statut či stanovy žadatele;
 - výroční zprávu / účetní závěrku za poslední 2 účetní období;
 - doklad o registraci či oprávnění dle platné legislativy
 - v případě, že žádost o grant obsahuje osobní údaje jakýchkoli třetích osob, doložte písemný souhlas takových osob se zpracováním jejich osobních údajů v souvislosti s grantovým řízením a případným schválením grantu.

II. kolo:

- vyplněný formulář „Žádost o grant“
- vyplněný formulář „Harmonogram projektu“
- vyplněný formulář „Rozpočet projektu“
- vyplněná „Prezentace projektu“
- přílohy:
 - doklad o vedení bankovního účtu (smlouva o založení bankovního účtu);
 - v případě, že žádost o grant obsahuje osobní údaje jakýchkoli třetích osob, písemný souhlas takových osob se zpracováním jejich osobních údajů v souvislosti s grantovým řízením a případným schválením grantu.

Pokud žadatel uzná za vhodné přiložit další přílohy, např. odůvodnění změn v žádosti předložené pro 1. a 2. kolo apod., je i toto možné.

J) ZPŮSOBILOST ŽADATELE

- Žadatelé oprávněnými předkládat návrhy projektů mohou být právnické osoby, jejichž činnost souvisí s naplněním cíle grantové výzvy.
- Do grantového procesu Nadace Sirius mohou projekty podávat neziskové organizace všech právních forem, s výjimkou nadací, nadačních fondů.
- U projektů, které Nadace Sirius podporuje, je ko-financování možné, není však podmínkou.
- Nadace Sirius po zvážení potřebnosti poskytuje granty na projekty včetně režijních nákladů organizací souvisejících s projektem.
- Nadace Sirius obecně nepodporuje pořízení hmotného majetku organizací, s výjimkami potřebnými k realizaci projektů.

K) HODNOCENÍ ŽÁDOSTÍ

Neúplné žádosti o grant, žádosti dodané po lhůtě a žádosti neodpovídající grantové výzvě nebo Grantovým pravidlům, Nadace Sirius se z hodnocení vyřadí.

Žádosti hodnotí vícečlenná grantová komise složená z odborníků na problematiku danou tématem grantového řízení.

Členové grantové komise žádosti vyhodnocují prostřednictvím definovaných hodnotících kritérií a slovního hodnocení.

Obecná kritéria hodnocení:

- (a) pravděpodobnost naplnění účelu projektu, na který se grant žádá;
- (b) koncepčnost a systémovost řešení problematiky;
- (c) realizace konkrétní a přímé pomoci;
- (d) efektivita vynaložených finančních prostředků;
- (e) realizovatelnost projektu z hlediska času;
- (f) stanovení cíle projektu a jeho měřitelnost;
- (g) odborné a organizační předpoklady žadatele a zkušenosti žadatele;
- (h) žadatel je nositelem Značky spolehlivosti.

Odpovědnost za rozhodnutí o přidělení grantového příspěvku nese Správní rada Nadace Sirius.

Správní rada hodnotí žádosti na základě doporučení grantové komise.

Rozhodnutí Správní rady je konečné a nelze se proti němu odvolat.

Nadace Sirius není povinna sdělovat důvody, které vedly k rozhodnutí nepodpořit některou z žádostí.

Nadace Sirius chrání informace, které tvoří obsahovou náplň projektů, jako duševní vlastnictví jejich autorů včetně osobních údajů o žadatelích.

L) SMLOUVA A KONTROLA použití grantu

Nadace Sirius s příjemcem grantu uzavírá smlouvu o poskytnutí nadačního příspěvku - grantu. Smlouva o poskytnutí nadačního příspěvku - grantu bude navržena Nadací Sirius. Žadatel návrh smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku - grantu podepíše ve lhůtě stanovené Nadací Sirius v souvislosti s vyhlášením výsledků příslušného grantového řízení, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne předložení smlouvy k podpisu. Pokud tak neučiní, pozbývá rozhodnutí o přidělení grantu platnosti a Nadace Sirius může použít grant jiným způsobem.

Nadační příspěvek - grant je zpravidla rozdělen do výše splátek. Poslední splátka ve výši do 20% celkového příspěvku je vyplácena po schválení celé realizace projektu.

Nadace Sirius je oprávněna provádět průběžnou kontrolu použití poskytnutých finančních prostředků.

Nadace Sirius je oprávněna kontrolovat dodržování projektového plánu a jeho řízení prostřednictvím aplikace projektové metodiky Nadace Sirius. Žadatel je povinen po ukončení projektu dodat Nadaci Sirius vyplněný formulář „Závěrečná hodnotící zpráva“.

M) KOMUNIKACE S ŽADATELI

Informace z průběhu grantového řízení, včetně výsledků jednotlivých kol, budou zveřejněny na webových stránkách **Nadace Sirius** <http://www.nadacesirius.cz> dle harmonogramu, který je uveden v grantové výzvě.

Dotazy žadatelů spojené se zpracováním žádostí o grant budou zodpovídaný prostřednictvím emailové adresy: katerina.derose@nadacesirius.cz. V předmětu zprávy je třeba uvést: DOTAZ GRANT IX.

Konečný termín pro zasílání dotazů pro první kolo grantového řízení: **25. 11. 2018.**

Nadace Sirius zveřejní odpovědi na dotazy zaslané emailem na webových stránkách **Nadace Sirius** www.nadacesirius.cz dne **29. 11. 2018.**

Odpovědi na technické dotazy spojené s nahráváním žádostí do systému grantového řízení Nadace Sirius budou zodpovídaný prostřednictvím emailové adresy: tomas.bada@opsirius.cz.